

Handläggare
Mekrami Muhammed
Sörås Staflin Pia

Datum
2017-11-29

Diarienummer
KTN-2017-0057

Kulturnämnden

Bibliotek i Rosendal

Förslag till beslut
Kulturnämnden föreslås besluta

att ge förvaltningen i uppdrag att planera för etablering av ett bibliotek i Rosendal, samt

att ge förvaltningen i uppdrag att ingå avtal om lokaler för biblioteksverksamhet i Rosendal.

Sammanfattning

Rosendalsområdet planeras för en befolkning på 10 000-15 000 invånare. Detta befolkningsunderlag motiverar etablering av biblioteksverksamhet i området, särskilt med hänsyn tagen till ambitionen att skapa en attraktiv och socialt och kulturellt hållbar stadsdel. Kulturförvaltningen önskar få nämndens uppdrag att planera för biblioteksetablering i Rosendal samt ingå avtal om lokal om 400 kvm för bibliotek inklusive samlingslokal i den så kallade multibygggnaden vid Rosendals torg.

Bakgrund

I och med Södra stadens utveckling kommer behoven av kultur- och fritidsverksamhet att kraftigt öka i hela området. Södra staden omfattar hela eller delar av stadsdelarna Polacksbacken, Rosendal, Ulleråker, Ultuna, Gottsunda, Valsätra och Sunnersta. På sikt beräknas Södra staden ge plats för 60 000 nya invånare och 10 000 nya arbetstillfällen. I kommunens översiktsplan pekas Gottsunda/Ulltuna ut som en blivande stadsnod och Ulleråker och Rosendal som stadsdelsnoder.

Gottsunda/Valsätra har cirka 15 000 invånare idag men i och med den utbyggnad som planeras med 3 000 – 5 000 nya bostäder beräknas befolkningen öka med 7 500 – 12 500 personer alltså sammanlagt cirka 22 500-27 500 invånare. Ulleråker beräknas ha omkring 18 000 invånare år 2030.

Rosendal planeras bli ett område med en blandning av bostäder, handel, service, universitetsanknuten verksamhet med campuskaraktär och med en närhet till värdefulla

park- och naturområden med höga rekreationsvärden. Området förväntas inrymma cirka 5 000 bostäder, 10 000-15 000 invånare och cirka 100 000 kvadratmeter mark för universitetsanknuten verksamhet. Befolkningen i Rosendal förväntas bestå av övervägande delen unga människor, varav många studenter samt barnfamiljer.

Enligt översiktsplanen ska Gottsunda centrum alltså vara den största noden i området med högst utbud av offentlig och kommersiell service så det är viktigt att fortsätta att utveckla och anpassa de verksamheter där som ligger under kulturnämndens ansvarsområde efter befolkningsökning och ökad efterfrågan. Ulleråker och Rosendal kommer dock att ha så stor befolkning att det motiverar ett gott utbud av kultur- och fritidsverksamhet även där. Inte minst för att skapa attraktiva och socialt och kulturellt hållbara stadsdelar.

Ärendet

Kulturnämnden har tidigare beslutat att ge förvaltningen i uppdrag att planera för biblioteksverksamhet i Rosendal, samt att återkomma till nämnden för förnyat beslut utifrån undersökningen av om Rosendals fastigheter kan erbjuda funktionella lokaler utefter verksamhetens behov till en rimlig kostnad. Ett parallellt arbete pågår med att kartlägga behoven av lokaler för andra verksamheter under kulturnämndens ansvarsområde och var i Rosendal dessa skulle kunna placeras. Förvaltningen undersöker möjligheterna att samutnyttja bland annat skol- och idrottslokaler för övrig kultur- och fritidsverksamhet.

Att etablera ett bibliotek i Rosendal innebär att det kommer att ligga geografiskt och kommunikationsmässigt nära biblioteket i Gottsunda och ett eventuellt framtida bibliotek i det större området Ulleråker. Kulturförvaltningens bedömning är dock att antalet boende i Rosendal blir så stort att det motiverar etablering av ett bibliotek eftersom det också blir en viktig och tillgänglig mötesplats i stadsdelen.

Enligt förslag till biblioteksplan för Uppsala kommun gäller följande kriterier för framtida biblioteksetablering:

- Ett läge som innebär att biblioteket finns där människor naturligt rör sig och där olika generationer och grupper av människor möts.
- Lokaler som är flexibla och som möjliggör att biblioteket kan utvecklas och förändras i takt med att lokala behov skiftar.
- Generösa öppettider utifrån användarnas behov
- Samverkan och samlokalisering med andra verksamheter där det är möjligt
- Lokalerna ska utformas så att det alltid finns möjlighet att införa meröppet

Uppsala kommun har fått en förfrågan av Rosendals fastigheter om intresset av att förhyra lokaler i den planerade multifunktionsbyggnaden vid Rosendals torg.

Multifunktionsbyggnaden är tänkt att bli en samlingspunkt för människor i alla åldrar och ska kunna användas såväl dagtid som kvällstid. Ambitionen är att skapa ett multifunktionellt hus med idrott, kultur, kaféverksamhet m.m. Byggnaden ska ha en genomsläpplig fasad och öppna sig mot torget och med verksamheter som kan flytta ut på torget t.ex. uteservering, läshörna och gym. Byggnaden kommer att uppföras av Rosendals

fastigheter. Bredvid multibygganden planeras för en rekreationsyta.

I nära anslutning till torget kommer det även att uppföras en grundskola F-9 där fritidsklubbsverksamhet planeras. Även kulturskolan önskar samnyttja lokaler i skolbyggnaden.

Från stadsbyggnadsförvaltningens sida så planerar man för en fullstor och en mellanstor idrottshall i multifunktionsbyggnaden som ska nyttjas för idrottsundervisning under skoltid och för föreningsverksamhet övrig tid. I övrigt kommer byggnaden att innehålla kommersiell verksamhet och bostäder.

Kulturförvaltningen har tittat på olika alternativ för bibliotekslokaler och funnit att läge och utformning av ytor i multifunktionshallen bäst uppfyller de kriterier för biblioteksetablering som anges i förslaget till biblioteksplan för Uppsala kommun. Hyresnivån blir 2 200 kr/kvm. Skolans behov av idrottslokaler styr planeringen. För att tidplanen ska kunna hållas är det nödvändigt för Uppsala kommun att kunna göra en överenskommelse med fastighetsbolaget om kommunens samlade behov av lokaler under 2017.

Ett bibliotek i Rosendal behöver förhålla sig till det betydligt större biblioteket i Gottsunda och sannolikt även till ett större bibliotek i Ulleråker. Biblioteket kan därför med fördel vara mindre till ytan och nischat. Kulturförvaltningen föreslår en inriktning mot barn i förskoleåldern samt en inriktning som möjliggör för människor i olika åldrar att studera, arbeta och mötas i lokalerna. Den första inriktningen kräver bemanning och en verksamhet som i första hand är koncentrerad till dagtid. För de barnfamiljer och förskolor som är boendes i området och som eftersöker ett bibliotek med programaktiviteter riktad till de yngre barnen, ser förvaltningen att biblioteken i Ulleråker och Gottsunda kan agera som komplement till Rosendalsbiblioteket för en mer kostnadseffektiv verksamhet.

Den andra inriktningen kräver bemanning i form av vägledning kopplat till medier och teknik samt handledning av olika slag. Därutöver lämpar den sig mycket väl för meröppet. Eftersom gränsen mellan arbete, studier och fritid blir mer och mer flytande, fram för allt genom att beroendet av en fast, fysisk arbetsplats minskar, skulle det kunna vara relevant att erbjuda en mötesplats med arbetsmöjligheter.

Biblioteket i Rosendal föreslås en yta av cirka 400 kvm och vara öppet med bemanning minst 30 timmar i veckan och planeras och placeras så att möjlighet finns att ha meröppet finns. Det ska också kännetecknas av en hög grad av lokalmässig flexibilitet. Det ska vara möjligt att anpassa lokalen för olika behov både under en och samma dag och över tid. Lokalerna ska också vara utformade så att olika besökare med olika behov kan finnas i lokalerna samtidigt, till exempel en grupp människor som har ett möte eller löser en gruppuppgift och enskilda personer som sitter tysta och läser.

I anslutning till biblioteket föreslås även en samlingslokal som kan nyttjas både för

bibliotekets programverksamhet och av föreningsliv med flera aktörer.

Utbildningsförvaltningen har tidigare meddelat att de inte är intresserade av en samlokalisering av skolbibliotek med folkbibliotek i Rosendal. Bibliotek Uppsala lyfter också svårigheterna med att integrera skol- och folkbibliotek eftersom de olika målgrupperna riskerar att konkurrera ut varandra eftersom behoven ser så olika ut. Likaså finns risken att ett integrerat folk- och skolbibliotek uppfattas som enbart skolbibliotek.

Ekonomiska konsekvenser

Uppskattade kostnader för etablering av biblioteksverksamhet på 400 kvm i multihallen Rosendal med bemannat öppethållande 30 timmar/vecka

- Investeringskostnad: 2 mnkr (inredning, medier, teknik)
- Driftskostnader: 2,68–3,18 mnkr/år, varav
 - Hyreskostnader 880 tkr (400 kvm, hyreskostnad 2 200 kronor/kvm),
 - Personalkostnader 1,5 –2 mnkr (motsvarande tre till fyra årsverken)
 - Övrigt 500 tkr (underhåll av interiör och mediebestånd)

Dessa kostnader uppstår tidigast hösten 2021.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen